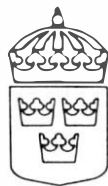

Motion till riksdagen

1988/89:Sk313

av Gullan Lindblad (m)

Beskattningsreglerna för vinstandelar, m.m.

Mot.
1988/89
Sk313–321

Den 3 juni 1987 röstade en riksdagsmajoritet av socialdemokrater och kommunister igenom ett förslag om socialavgifter på vinstandelssystem i riksdagen. Detta var ett beslut, som helt stred emot de ca 170 000 löntagares önskan, som prövat systemet.

Vinstandelssystem – spridning av ägandet

Ett frivilligt "andel-i-vinst"-system är ett mycket positivt sätt att sprida ägandet. Här rör det sig verkligen om "raka rör mellan fonderna och plånboken". En ökad satsning på vinstandelssystem borde vara det naturliga sättet att öka de anställdas ägande och inflytande i företagen.

Det finns även viktiga samhällsekonomiska motiv för att uppmuntra enskilt sparande. En spridning av det individuella ägandet bör underlättas och inte motverkas.

Det är anmärkningsvärt – men knappast förvånande – att LO på allt sätt har motverkat sina medlemmars intresse på sätt som skedde när man drev fram kravet på skatter och sociala avgifter på vinstandelssystem. I stället för att positivt stödja de egna medlemmarnas möjlighet till ägande och inflytande i företagen visade sig LO-facket oroat över att förlora något av sin makt över medlemmarna. "Vilken roll får facket om arbetaren blir småkapitalist?" var rubriken i LO-tidningen nr 46/86.

LO:s maktsträvanden framstår med all tydlighet genom löntagarfonderna, 5:e AP-fonden och senast genom rapporten "Välfärdsstaten och sparandet", som offentliggjordes den 19 december 1988. Där föreslås ett kollektivt sparande av sällan skådat slag genom införandet av ledighetsfonder, semesterfonder samt kommunala och statliga pensionsfonder.

Alla skäl talar mot avgifter/skatter

Vinstandelssystem är en förmån som går helt utanför avtalen och inkräktar inte alls på de ordinarie sociala förmånerna. Det var fel att hävda, att syftet var att kringgå sociala avgifter, eftersom andelarnas ingångsvärde var lågt (ca 1 800–4 500 kronor).

Motiven för socialavgifter var högst dubbeltydiga i den proposition, som låg till grund för beslutet. Socialministern ansåg inte att vinstandelarna kunde betraktas som lön och därmed berättiga till sjuk- och arbetsskadeförsäkring. Samtidigt ansåg hon att de skulle betraktas som lön och avgiftsbeläggas för ATP med 27-procentiga avgifter!

Alla skäl talar för att skapandet av individuella vinstandelssystem bör underlättas och hinder undanröjas. Därför bör socialavgifterna på vinstandelar avskaffas. I flera länder, bl.a. Västtyskland, får företag utge aktier till ett visst värde till sina anställda utan att dessa betraktas som inkomst. Ett liknande system borde kunna införas i Sverige för att stimulera meddelägan-
de i företag.

Mot. 1988/89
Sk313

I motsats till vad som gäller för löntagarfonder och allemansfonder betalar vinstandelsstiftelser under sin förvaltning av löntagarnas vinstandelar bl.a. skatt för utdelningsinkomster, ränteintäkter och reavinster. Eftersom de anställda i sin tur beskattas fullt ut för de medel de i sinom tid får lyfta från stiftelsen, innebär detta en dubbelbeskattning som inte bör godtas.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

[att riksdagen beslutar avskaffa socialavgifter på vinstandelar¹],

1. att riksdagen hos regeringen begär en översyn av de beskattningsregler som gäller när andelarna tas ut av den anställde samt
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om att de personalstiftelser som förvaltar vinstandelsmedel helt bör skattebefrias.

Stockholm den 11 januari 1989

Gullan Lindblad (m)

¹ 1988/89:Sf215